

رژیم ایران و دولتهای بزرگ (آمریکا، اروپا)، روسیه، چین و..... پروژه اتمی رژیم ایران- آژانس بین المللی انرژی و چالشهای جهانی با آن

البرادعی می گوید ایران هنوز شفاف نیست

شنبه ۱۲ شهریور ۱۳۸۴ - ۳ سپتامبر ۲۰۰۵

شرق: محمد البرادعی مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی گزارشی که جامعه جهانی چشم به آن دوخته بود جمعه در اختیار اعضای شورای حکام گذاشت.

ایرنا نوشت، شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی در نشست اضطراری سه هفته قبل خود از البرادعی خواسته بود تا سوم سپتامبر گزارش کتبی درباره آخرین وضعیت پرونده فعالیت هسته ای ایران و روند اجرای قطعنامه این نشست اضطراری به شورا ارایه دهد.

این گزارش يك روز قبل از موعد مقرر حاضر و در اختیار اعضای شورای حکام قرار گرفت.

منابع دیپلماتیک در وین به ایرنا گفتند، البرادعی در این گزارش موضوع ارجاع پرونده ایران را به شورای امنیت سازمان ملل مطرح نکرده، اما از سرگیری فعالیت مرکز "یوسی.اف" اصفهان انتقاد کرده است.

یکی از نکات اصلی و مثبت این گزارش این بود که البرادعی اعلام کرد منشأ آلودگی سانترفیوژهای ایران - یکی از دو ابهام باقی مانده- خارجی بوده است. تا پیش از این، ایالات متحده آمریکا ایران را

متهم می کرد آلودگی های سانترفیوژهای ایران منشأ داخلی داشته و نشاندهنده این بوده که ایران فعالیت هایی را از چشم آژانس بین المللی انرژی اتمی دور نگه داشته است.

البرادعی در گزارش خود به اعضای شورای حکام اعلام کرده که بازرسان شواهد محکمی به دست نیاورده اند که ایرانی ها به دنبال ساخت بمب اتمی هستند. اما با این وجود در گزارش البرادعی به طور کامل تأیید نشده که فعالیت های ایران به طور کامل صلح آمیز است.

رویتز نوشت، «آژانس بین المللی انرژی اتمی جمعه گفت هنوز سؤال هایی درباره فعالیت های هسته ای ایران باقی مانده است و تهران فعالیت هایی را که بنا بر توافقی با اتحادیه اروپایی متوقف کرده بود دوباره آغاز کرده است.

رویتز نوشت، با ارائه این گزارش احتمال می رود زمینه برای ارجاع پرونده هسته ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل مهیا شده باشد.

در این گزارش محرمانه که خبرگزاری های رویتز، فرانسه و آسوشیتدپرس نسخه ای از آن را دریافت کرده اند، آمده، «آژانس هنوز در جایگاهی نیست که به این جمع بندی برسد فعالیت های اعلام نشده ای در ایران وجود نداشته باشد.»

در این گزارش آمده، «با توجه به این که پس از دو سال و نیم تحقیق و بازرسی فشرده هنوز آژانس نتوانسته به سئوالاتی اساسی پاسخ بدهد، شفافیت کامل ایران لازم است و با تاخیر بیش از اندازه همراه بوده است.»

در این گزارش همچنین نوشته شده از زمانی که فعالیت های سایت اصفهان آغاز شده ایران توانسته ۶،۸ تن گاز هگزافلوراید تولید کند که برای تغذیه سانترفیوژ ها لازم است. رویتز نوشته که این مقدار گاز برای تولید يك بمب اتمی کافی است. اما ایران بارها اعلام کرده که تنها به دنبال فعالیت های صلح آمیز هسته ای است.

احتمال ارجاع به شورای امنیت

اتحادیه اروپا گفته است که اگر ایران فعالیت های سایت هسته ای اصفهان را متوقف نکند، از واشنگتن حمایت خواهد کرد تا پرونده هسته ای ایران راهی شورای امنیت سازمان ملل متحد بشود.

يك دیپلمات اروپایی به رویتز گفت، «هیچ چیزی در این گزارش وجود ندارد که روی تصمیم اروپا تأثیر بگذارد.

شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی ۱۹ سپتامبر تشکیل جلسه می دهد و در این نشست مشخص خواهد شد تا چه اندازه اروپایی ها و امریکایی ها در ارجاع ایران به شورای امنیت سازمان ملل موفق خواهند بود. □

گزارش 15 صفحه ای مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته ای ایران که به درخواست سه کشور اروپایی تهیه شده است، شب گذشته به اعضای شورای حکام ارایه شد.

شنبه ۱۲ شهریور ۱۳۸۴ - ۳ سپتامبر ۲۰۰۵

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا پنجشنبه گذشته اعلام کرده بودند در انتظار این گزارش به سر می برند تا رویکرد آتی شان را در قبال برنامه هسته ای ایران اتخاذ کنند.

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرده است، بازرسی‌های هسته‌یی این سازمان در خصوص آثار اورانیوم بسیار غنی‌شده‌ی یافت شده در ایران به طور عمده از اظهارات تهران مبنی بر این که این ذرات ناشی از تجهیزات وارداتی بوده، حمایت می‌کند.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، خبرگزاری فرانسه با اعلام این مطلب در عین حال ادامه داد، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش محرمانه‌ی روز گذشته‌اش (جمعه) به اعضای شورای حکام اعلام کرده همچنان در شرایطی نیست که نتیجه بگیرد هیچ گونه مواد یا فعالیت اعلام نشده‌ی هسته‌یی در ایران وجود ندارد.

بر اساس این گزارش، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد این تحقیقات "به طور متوازن از اظهاره‌ی ایران درباره‌ی منشا خارجی داشتن بیشتر آلودگی‌های اورانیوم بسیار غنی‌شده‌ی مشاهده شده، حمایت می‌کند".

این گزارش با اشاره به اطلاعات مربوط به اورانیوم بسیار غنی‌شده و یافته‌های مربوط به اورانیوم کمتر غنی‌شده می‌گوید: با این حال در حال حاضر همچنان ممکن نیست که به نتیجه‌ی قطعی درباره‌ی تمامی آلودگی‌ها دست یابیم.

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد: این امر بر اهمیت کار بیشتر بر روی گستره و گاه‌شمار برنامه‌های سانتریفوز پی.1 و پی.2 ایران که می‌تواند سهم بزرگی در حل مسایل باقی‌مانده در خصوص آلودگی داشته باشد، تاکید می‌کند.

خبرگزاری فرانسه با ادعای دستیابی به نسخه‌ای از گزارش محرمانه‌ی آژانس به نقل از این گزارش افزود، از آنجا که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی "هنوز پس از دو سال و نیم بازرسی و تحقیقات گسترده در شرایطی نیست که برخی مسایل باقی‌مانده‌ی مهم را روشن سازد، شفافیت کامل ایران کاملاً ضروری و مقتضی است".

گزارش آژانس همچنین تأیید می‌کند که ایران به فعالیت بر روی چرخه‌ی سوخت هسته‌یی که آژانس در تاریخ 11 اوت توقفاش را خواستار شده بود، ادامه داده است.

خبرگزاری رویتر نیز با انتشار خبری از گزارش آژانس مدعی شد، گزارش البرادعی می‌گوید ایران از زمان ازسرگیری فعالیت اصفهان تاکنون 6.8 تن گاز اورانیوم هگزافلوراید تولید کرده است، همچنین چهار تن کیک زرد را جهت آماده‌سازی برای غنی‌سازی به تاسیسات تزریق کرده است.

این خبرگزاری به نقل از یک مقام عالی‌رتبه‌ی نزدیک به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در خصوص یافته‌های آژانس ادعا کرد: تمامی (تاسیسات فرآوری اورانیوم اصفهان) در حال فعالیت است.

این گزارش به نقل از دیپلمات‌هایی که نامی از آنها نبرد، مدعی شد، تأیید این که ایران از ازسرگیری تعلیق سرباز زده است، احتمالاً اتحادیه‌ی اروپا را به پیوستن به واشنگتن برای اعمال فشار جهت ارجاع مساله‌ی هسته‌یی ایران به شورای امنیت برمی‌انگیزد.

یک دیپلمات اروپایی که خواست نامش فاش نشود، گفت: در این گزارش هیچ چیزی که نظر اروپایی‌ها را درباره‌ی این که گزارش باید در صورت عدم از سرگیری تعلیق تمامی فعالیت‌های اصفهان به شورای امنیت ارجاع شود، تغییر دهد، وجود ندارد.

به ادعای این خبرگزاری انگلیسی، این گزارش همچنین می‌گوید لازم است که ایران فراتر از الزامات حقوقی‌اش عمل کرده و دسترسی به تمامی اسناد، اشخاص و سایت‌های مربوط به برنامه‌ی هسته‌یی‌اش را برای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی میسر سازد.

خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز با انتشار این خبر گزارش کرد، یافته‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی استدلال آمریکا مبنی بر این که آلودگی‌های یافت شده در ایران نتیجه‌ی غنی‌سازی انجام گرفته در داخل این کشور بوده است، صدمه می‌زند.

روزنامه‌ی نیویورک تایمز نیز با اشاره به گزارش اخیر محمد البرادعی درباره‌ی برنامه‌ی هسته‌یی ایران به نقل از این گزارش مدعی شد که به رغم دو سال و نیم تحقیقات فشرده درباره‌ی برنامه‌ی هسته‌یی ایران، بخش‌های اصلی این برنامه هم چنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، این روزنامه‌ی آمریکایی افزود، این گزارش که روز گذشته (جمعه) به اعضای شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه شد، تأیید می‌کند که ایران تبدیل اورانیوم را که آغاز کرده و به تعلیق داوطلبانه این فعالیت که در مذاکراتش با آلمان، فرانسه و انگلیس پذیرفته بود، پایان داده است.

این روزنامه ادامه داد: انتظار چنین چیزی می‌رفت، زیرا ایران ماه گذشته اعلام کرد که دیگر به تعلیق پایبند نخواهد ماند، اما عدم پیشرفت ملموس در دیگر زمینه‌ها می‌تواند تنش‌های میان ایران و غرب را تشدید کند.

یک مقام نزدیک به آژانس که به علت ماهیت محرمانه‌ی گزارش خواست نامش فاش نشود، گفت: دو سال و نیم گذشته است و شکیبایی کمتر شده است.

این گزارش حاکی است: دیپلمات‌ها در انتظار این گزارش محمد البرادعی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بودند و برخی معتقد بودند این گزارش زمینه را برای گفت‌وگو درباره اقدامات بیشتر علیه ایران در اختیارشان قرار می‌دهد.

این روزنامه افزود: یک نسخه از این گزارش به وسیله دیپلماتی در اختیار نیویورک تایمز قرار گرفت که می‌خواست پیش از نشست شورای حکام که طی آن به مذاکره درباره ایران پرداخته می‌شود، محتویات این گزارش علنی شود.

این گزارش حاکی است، بیشتر اطلاعات این گزارش در گزارش مهم آژانس در نوامبر 2004 عنوان شده بود اما این سند، سرخوردگی فزاینده‌ای را در چارچوب آژانس نسبت به عدم توانایی‌اش در پاسخگویی به سوالات به رغم درخواست‌ها و دیدارهای مکرر بازرسان این نهاد، فاش می‌سازد.

نیویورک تایمز ادامه داد، این گزارش در متن محتاطانه خنثی نتیجه‌گیری می‌کند: "با توجه به این واقعیت که آژانس پس از دو سال و نیم بازرسی و تحقیق فشرده، در موقعیتی نیست که برخی مسایل مهم باقیمانده را روشن سازد، شفافیت کامل ایران ضروری و مقتضی است."

این روزنامه افزود: یکی از مسایل باقی مانده چگونگی دستیابی ایران در سال‌های 1990 به سانتریفیوژهایی است که در غنی‌سازی به کار می‌رود و این که چرا سعی نکرده است تا سال 2002 سانتریفیوژ پیشرفته پی-2 را بسازد و به رغم این که طرح‌های آن را در سال 1995 دریافت کرده بود و این که این کشور چه نوع تحقیقاتی در سایت‌های مختلفی که یکی از آنها تخریب شده، انجام داده است.

نیویورک تایمز نوشت: دولت ایران هم چنان در برابر تلاش آژانس برای بازرسی کامل از سایت پارچین، مقاومت می‌کند و بازرسان اجازه داشته‌اند فقط از بخش‌های محدودی از آن دیدن کنند.

این گزارش مدعی است، آژانس اعلام کرده است که مغایرت‌هایی در اطلاعات ارائه شده از سوی ایران درباره تحقیقات مربوط به پلوتونیوم وجود دارد.

نیویورک تایمز ادامه داد: این گزارش به دو زمینه‌ای که از نوامبر گذشته تاکنون بیشتر در خصوص آن تحقیق شده، می‌پردازد که یکی از آنها احتمالاً به نفع ایران است، تحقیقات از سایت‌های مختلفی است که دارای آلودگی‌هایی از اورانیوم بسیار غنی‌شده بوده‌اند. این سایت‌ها محل قرار گرفتن

تجهیزات سانتریفیوژ کسب شده از طریق شبکه‌ی مخفی پاکستانی بوده‌اند.

این گزارش یادآور شد، آلودگی‌های یاد شده تردیدهایی را برانگیخته بود، مبنی بر اینکه ایران در سطحی بیش از آنچه در موارد غیرنظامی نیاز است، به غنی‌سازی پرداخته. دولت ایران همواره اظهار کرده این تجهیزات پیش از صدور به ایران در پاکستان آلوده شده بوده‌اند. پس از گفت‌وگو با دانشمندان پاکستانی و نمونه‌گیری‌های محیطی در پاکستان و دوبی که قطعات پیش از انتقال به ایران در آن اماکن قرار داشته‌اند، آژانس اعلام کرد توضیحات ایران قانع‌کننده است.

مقام یاد شده با ادعای این که "ما هنوز اطمینان نداریم که همه چیز درست باشد" گفت: اما کل تصویر، از اظهارات آنها حمایت می‌کند.

نیویورک تایمز نیز افزود: برخی افشاگری‌های این گزارش می‌تواند مهمات را در اختیار منتقدین و مدافعین ایران قرار دهد. به عنوان مثال این گزارش به مغایرت‌هایی در اظهارات ایران در خصوص فعالیت‌های

تحقیقاتی پلوتونیوم می‌پردازد که منتقدینی دارد.

این گزارش ادامه داد، در کل آژانس اعلام کرده است پیش از آنکه بتواند درباره فعالیت‌های تحقیقاتی مربوط به پلوتونیوم ارزیابی نهایی را ارائه دهد، به تحقیقات بیشتری نیاز دارد.

فایننشیل تایمز نیز درباره این گزارش مدعی شد، آژانس به شدت از روش همکاری ایران در خصوص برنامه‌ی هسته‌یی‌اش انتقاد کرده است، اما این گزارش موضوعات جدید چشمگیری را فاش نمی‌کند.

این گزارش 15 صفحه‌ای تصریح می‌کند، ایران پیشرفت خوبی در تصحیح نقض‌هایش داشته است. این در حالی است که وزیر امور خارجه‌ی انگلیس اظهار داشت، اتحادیه‌ی اروپا امیدوار است ایران مذاکرات درباره‌ی برنامه‌ی هسته‌یی‌اش را از سر بگیرد.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، خبرگزاری رویتر با انتشار این خبر به نقل از جک استرا، وزیر امور خارجه‌ی انگلیس که روز گذشته (جمعه) در حاشیه‌ی نشست وزیران امور خارجه‌ی اتحادیه‌ی

اروپا و پیش از انتشار گزارش محمد البرادعی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره‌ی برنامه‌ی هسته‌یی ایران، با خبرنگاران در یک کنفرانس خبری صحبت می‌کرد، ادامه داد، اتحادیه‌ی اروپا این

گزارش را بررسی خواهد کرد و پیش از برداشتن هر گامی با دیگر کشورها مشورت خواهد کرد.

استرا گفت: ما می‌خواهیم شاهد ازسرگیری مذاکرات باشیم، زیرا نه تنها معتقدیم این به نفع جامعه‌ی بین‌المللی است، بلکه به نفع ایران نیز می‌باشد.

وی در پاسخ به سوالی در خصوص اقدام نظامی علیه ایران، آن را یک گزینه ندانست و تصریح کرد: هیچ کس اقدام نظامی در رابطه با ایران را مطرح نمی‌کند. هیچ‌کس و به هیچ وجه. این مساله به هیچ وجه در دستور کار هیچ کس قرار ندارد.

وزیر امور خارجه‌ی انگلیس گفت: این مساله‌ای است که فقط می‌تواند از طریق دیپلماتیک حل و فصل شود.

متن کامل گزارش مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی درباره ایران

شرق: دوشنبه 14 شهریور ۱۳۸۴ - 5 سپتامبر ۲۰۰۵

بخش اول

گزارش محمد البرادعی مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی آخرین ساعات جمعه شب در مقر این آژانس در وین با کد GOV/2005/67 در دبیرخانه به ثبت رسید. در این گزارش به وضوح در گستره مباحث فنی و حقوقی از نتیجه گیری های نهایی و صحت اظهارنامه های ایران یاد شده؛ و لیکن در عباراتی دو پهلو و نیز تکرار ابهاماتی که حل شده و اکنون وجاهت حقوقی ندارد زمینه را برای سوء استفاده سیاسی باز نگه داشته است. متن کامل این گزارش به نقل از خیرگزاری مهر امروز و فردا در صفحه دیپلماسی شرق منتشر خواهد شد.

گزارش نحوه اجرای توافقنامه های پادمانی NPT در جمهوری اسلامی ایران:

۱- در تاریخ ۹ تا ۱۱ آگوست شورای حکام آژانس جلسه ای را برای ارزیابی اجرای توافقنامه میان جمهوری اسلامی ایران (که از این پس ایران خوانده می شود) و آژانس بین المللی انرژی اتمی (که از این پس آژانس نامیده می شود) برای اجرای پادمان های مربوط به پیمان «ان پی تی» تشکیل داد.

۲- آژانس در تاریخ ۱۱ آگوست ۲۰۰۵ قطعنامه ای (GOV/2005/64) درباره ایران تصویب کرد که مواردی را اینچنین درباره ایران یادآور شده است:

• با تصریح نگرانی های جدی خود درخصوص نامه اول آگوست ۲۰۰۵ ایران مبنی بر تصمیم برای فعالیت مجدد کارخانه یوسی اف اصفهان و نیز گزارش ۸ آگوست (دو روز پیش) مدیرکل که اعلام داشته بود ایران در اولین بخش های این کارخانه کنسانتره و اوره اورانیوم را به جریان انداخته است و همچنین گزارش ۱۰ آگوست مدیرکل مبنی بر اینکه ایران پلمب ها را از خطوط تولیدی برداشته که UF4 (تترافلوراید اورانیوم) نیز شامل آن است.

• خاطرنشان می کند اهمیت تصحیح موقعیت را با پیشرفت های حاصل از گزارش مدیرکل که تصمیم گیری در ارتباط با هر موقعیتی را ممکن می کند.

• از ایران فوراً می خواهد تا به پایداری مجدد تعلیق ها در تمام مراحل مربوط به غنی سازی شامل تولید، تغذیه و تست هر فرآورده اورانیومی به عنوان اقدامی داوطلبانه، غیر الزام آور حقوقی و اعتماد ساز اقدام کند و به دبیرکل اجازه دهد تا پلمب هایی را که برداشته شده اند مجدداً برقرار سازد.

• از مدیرکل درخواست می کند که همچنان نسبت به مونیور کردن از نزدیک فعالیت ها و موقعیت ها ادامه دهد و هر تحول جدیدی را به شورای حکام گزارش نماید.

• از مدیرکل می خواهد تا گزارشی مشروح را از اجرای پادمان ها در ایران براساس این قطعنامه برای ۳ سپتامبر ۲۰۰۵ به شورای حکام ارائه دهد.

۳- از مارس ۲۰۰۳ مدیرکل درباره موضوعات مربوط به اجرای توافقنامه پادمان در ایران به شورای حکام گزارش کرده است. این گزارش براساس گزارش های قبلی نوشته شده است.

• A. یافته ها از تاریخ نوامبر ۲۰۰۴

۴- در گزارش جامع مدیر کل به شورای حکام در تاریخ ۱۵ نوامبر ۲۰۰۴ (۲۴ آبان ۱۳۸۳) (GOV/2004/83) براساس تمام اطلاعات در دسترس آژانس تا آن زمان، نتیجه گیری شد که ایران در یک دوره زمانی طولانی در تعدادی موارد به تعهدات خود در قالب توافقنامه های پادمانی مربوط به مواد هسته ای، فرآوری و استفاده آنها و همچنین اعلام تاسیساتی که چنین موادی در آنها فرآوری و نگهداری می شوند، دارای قصور بوده است. در آن گزارش، این قصور که طبق اطلاعات در دسترس ارزیابی شدند طبق موارد زیر خلاصه شدند:

a. ضعف در گزارش

(i) واردات اورانیوم طبیعی در سال ۱۹۹۱ و انتقالات بعدی آن برای فرآوری.

(ii) فعالیت هایی شامل فرآوری و استفاده اورانیوم طبیعی وارد شده، از جمله تولید و مواد هسته ای و تولید و انتقال پسمان های به دست آمده.

(iii) استفاده از هگزافلوراید اورانیوم طبیعی وارد شده برای آزمایش سانتریفوژها در شرکت کالای الکتریک در سال ۱۹۹۱ و ۲۰۰۲ و تولید بعدی اورانیوم فقیر شده (اورانیوم فقیر شده به ایزوتوپ ۲۲۵ می گویند که برای مثال از کارخانه های غنی سازی یا راکتورها باقی می ماند و درصد شکافت پذیری آن پائین تر است: مهر).

(iv) واردات فلز اورانیوم طبیعی در سال ۱۹۹۳ و انتقال بعدی آن برای استفاده در آزمایشات لیزری غنی سازی شامل تولید اورانیوم غنی شده، ائتلاف مواد هسته ای در طول این عملیات و تولید و انتقال پسمان های مربوطه.

(v) تولید دی اکسید اورانیوم، تری اکسید اورانیوم، تترافلوراید اورانیوم، هگزافلوراید اورانیوم و آمونیوم اورانیل کربونیت (AUC) از دی اکسید اورانیوم فقیر شده، اکسید اورانو اورانیک فقیر شده و اکسید اورانو اورانیک طبیعی و تولید و انتقال پسمان های به دست آمده. (vi) تولید دی اکسید اورانیوم طبیعی و غنی شده در تاسیسات هسته ای اصفهان و تابش دهی آنها در راکتور تحقیقاتی تهران، فرآوری بعدی آنها شامل جداسازی پلوتونیوم، تولید و انتقال پسمان های مربوطه و انبار مواد تابش داده شده فرآوری نشده در مرکز تحقیقات هسته ای تهران (TNRC). گزارش «مهر» از ادامه متن کامل گزارش جدید البرادعی از فعالیت های هسته ای ایران چنین است:

• b. ضعف در اظهار

- (i) تاسیسات نیمه صنعتی غنی سازی در شرکت کالای الکتریک.
(ii) تاسیسات غنی سازی لیزری در TNRC و واحد نیمه صنعتی غنی سازی لیزری اورانیوم در لشکرآباد.

• c. ضعف ارائه اطلاعات طراحی یا اطلاعات به روز شده مربوطه برای:

- (i) تاسیساتی که اورانیوم طبیعی وارد شده در سال ۱۹۹۱ (شامل پسمان های تولید شده) را پذیرفته اند و این مواد در آنها انبار و فرآوری شده اند (آزمایشگاه های چند منظوره جابریں حیان در TNRC، رآکتور تحقیقاتی تهران (ENTC)، مرکز تکنولوژی هسته ای اصفهان، تاسیسات انبار پسمان در اصفهان در انارک).
(ii) تاسیسات در ENTC و TNRC که در آنها دی اکسید و تری اکسید اورانیوم، تترا و هگزا فلورید اورانیوم و AUC از دی اکسید اورانیوم فقیر شده و اکسید اورانو اورانیک فقیر شده و طبیعی تولید شده است.
(iii) انبارهای پسمان ها در اصفهان و انارک در دوره زمانی خاص.
(iv) تاسیسات نیمه صنعتی غنی سازی در کارگاه شرکت کالای الکتریک.
(v) تاسیسات غنی سازی لیزری در TNRC و لشکر آباد و مکان هایی که پسمان های به دست آمده انبار و فرآوری شده اند. مثل تاسیسات انبار پسمان در کرج.
(vi) رآکتور تحقیقاتی تهران (TRR) درباره تابش دهی هدف های اورانیوم و تاسیسات در TNRC که در آنجا جداسازی پلوتونیوم صورت می گیرد و همچنین تاسیسات مربوط به پسمان ها در TNRC.
• d. ضعف در موارد متعددی برای همکاری به منظور تسهیل اجرای پادمان ها که در بازرسی های وسیع مشخص شده است.

۵- ایران برای اعمال اصلاحی :

- a. گزارش های تغییر دارایی ها مربوط به واردات، انتقال، پذیرش های داخلی، ارسال ها، اتلاف و دور ریزی مواد هسته ای را ارائه کرد.
b. لیست های دارایی فیزیکی و گزارش های تعادل مواد را با توجه به همه مواد هسته ای اظهار شده ارائه کرد و مواد در دسترس را برای بررسی به آژانس داد.
c. اظهارنامه مربوط به تاسیسات نیمه صنعتی غنی سازی در شرکت کالای الکتریک، تاسیسات غنی سازی لیزری در TNRC و لشکر آباد و انبار پسمان های هسته ای در اصفهان و انارک را ارائه داد.
d. اطلاعات طراحی را با توجه به تسهیلات توضیح داده شده در بالا (در TNRC و ENTC) ارائه داد.
۶- در نتیجه این اعمال اصلاحی و دیگر فعالیت ها، آژانس در نوامبر ۲۰۰۴ توانست برخی جنبه های اظهارات ایران (مربوط به فعالیت های تبدیلی و غنی سازی لیزری) را تایید کند که -همانطور که برای شورای حکام نیز توضیح داده شد- توسط پادمان های جاری در قالب پروتکل الحاقی مورد پیگیری قرار گرفتند.
۷- همان طور که در مارس ۲۰۰۵ (خرداد ۱۳۸۴) برای شورای حکام گزارش شد، ایران در اظهارات به موقع به آژانس در مورد فعالیت های گود برداری زیرزمینی که پیش از دسامبر ۲۰۰۴ در یوسی اف اصفهان جریان دارد، قصور کرده است. اگرچه ایران اطلاعات طراحی لازم را در دسامبر ۲۰۰۴ (دی ۸۳) ارائه کرد، اما طبق توافقنامه پادمان ها می بایست چنین اطلاعاتی را در زمان تصمیم گیری برای اجازه چنین ساخت و سازی به آژانس ارائه می داد.
۸- هیچ قصور دیگری شناخته نشده است؛ اگر چه ایران برخی اطلاعات جدید در مورد تاریخ فعالیت های تحقیقاتی پلوتونیوم را ارائه داد که با تاریخ های قبلی همخوانی ندارد (موضوع زیر را ببینید)، اما از تاریخ نوامبر ۲۰۰۴ موضوعات دیگری وجود دارند که باید پیگیری شوند، دو موضوع مهم باقی مانده مربوط به تلاش های آژانس برای ایجاد اطمینان از اینکه هیچ ماده هسته ای و هیچ فعالیت غنی سازی اظهار نشده ای در ایران وجود ندارد؛ منشاء آلودگی های ذرات اورانیوم های کم غنی شده اورانیوم که در مکان های مختلف در ایران پیدا شده و وسعت تلاش های ایران برای واردات، ساخت و استفاده سانتریفوژها طرح پی ۱ و پی ۲.

• B. پیشرفت ها از نوامبر ۲۰۰۴

B.1. آلودگی ها

- ۹- آژانس به عنوانی یکی از بخش های مهم بازرسی برنامه غنی سازی ایران نمونه برداری های وسیع محیطی را در مکان های مختلفی که ایران اعلام کرده است قطعات سانتریفوژ در آن مکان ها ساخته، استفاده و یا انبار شده اند، انجام داده است تا درست و کامل بودن اظهارات ایران درباره فعالیت های غنی سازی مورد ارزیابی قرار گیرد.
۱۰- تحلیل این نمونه ها مشخص کردند ذرات LEU و HEU از نمونه هایی هستند که در لیست های دارایی اظهار شده توسط ایران وجود ندارد. از ایران خواسته شد اظهارات خود را درباره فعالیت های غنی سازی سانتریفوژ را کامل کند. مقامات ایران حضور این ذرات را به آلودگی هایی نسبت دادند که از تجهیزات وارد شده به این کشور آمده است. در این زمینه ایران اعلام کرد با استفاده از سانتریفوژ، اورانیوم را بیش از ۲/۱ درصد اورانیوم ۲۳۵ غنی سازی نکرده است.
۱۱- تیم آژانس در ژانویه ۲۰۰۵ مکان هایی در یکی از کشورهای عضو آژانس که به گفته ایران قطعات سانتریفوژ از آنجا وارد شده بود را مورد بازرسی قرار داد و نمونه های بیشتری در مارس ۲۰۰۵ گرفته شد. تحلیل این نمونه ها هنوز در حال انجام است.

۱۲- در ۲۱ مه ۲۰۰۵ (۳۱ اردیبهشت ۸۴) آژانس از يك عضو ديگر خود تعدادی قطعات سانتریفوژ و نمونه های محیطی دریافت کرد که تصور می شد با کمک آنها بتوان منشأ اورانیوم کم و زیاد غنی شده ایران را پیدا کرد. تحلیل این ذرات و نمونه ها که در آزمایشگاه های پادمانی آژانس صورت گرفت، در آگوست ۲۰۰۵ تکمیل شد. بر اساس اطلاعاتی که هم اکنون در اختیار آژانس است، نتایج این تحلیل با بیانیه ایران درباره منشأ خارجی بیشتر آلودگی های اورانیوم زیاد غنی شده - که در این کشور پیدا شده- مطابقت دارد.

• B.2. برنامه غنی سازی

۱۳- همان طور که توسط معاون مدیر کل در امور پادمان ها در مارس ۲۰۰۵ توضیح داده شد، از نوامبر ۲۰۰۴ در چهار بخش مربوط به بررسی های آژانس درباره برنامه غنی سازی با سانتریفوژهای پی ۱ ویژه در ارتباط با: (a) پیشنهاد ۱۹۸۷ برای سانتریفوژ مربوط به طراحی، تکنولوژی و قطعات نمونه؛ (b) تولید نیمه ۱۹۹۰ برای اسناد سانتریفوژ پی ۱ و قطعات برای ۵۰۰ سانتریفوژ؛ (c) ارسال اسناد مربوط و (d) بحث های فنی میان ایران و میانجی های سانتریفوژ، پیشرفت هایی حاصل شده است. این پیشرفت ها و همچنین یافته های آژانس درباره سانتریفوژهای پی ۲ در زیر توضیح داده می شود.

• B.2.1.

۱۴- ایران در طول دیداری در ۱۲ ژانویه ۲۰۰۵ در تهران به آژانس دست نوشته يك صفحه ای را شامل يك پیشنهاد نشان داد که گفته می شد در سال ۱۹۸۷ توسط میانجی های خارجی به ایران داده شده بود. این سند نشان می داد که پیشنهاد مربوط به ارسال يك ماشین نمونه (موتناژ نشده) شامل طرح ها، توضیحات و ویژگی های تولید؛ طرح ها، ویژگی ها و محاسبات يك «تاسیسات کامل»، و مواد برای ۲ هزار ماشین سانتریفوژ بوده است. این سند همچنین پیشنهادی را برای ارائه وکیوم های کمکی و تجهیزات الکتریکی برای دوباره تبدیل کردن اورانیوم نشان می داد. ایران اعلام کرد که فقط بخشی از این ایتیم ها به این کشور ارسال شده و همه ارسال شده ها نیز به اطلاع آژانس رسیده است. ایران بعداً گفت میانجی ها پیشنهاد واحد دوباره تبدیل اورانیوم را با هزینه های خود ارائه کرده اند اما از آنجایی که سازمان انرژی اتمی ایران آن را درخواست نکرده، دریافت هم نکرده است.

۱۵- آژانس بارها درخواست کرد که به کپی ها و نسخه های اصلی پیشنهاد ۱۹۸۷ دسترسی داشته باشد. ایران نیز اعلام کرد که تنها سند باقی مانده از این پیشنهاد همان دست نوشته يك صفحه ای است. ایران همچنین اظهارات قبلی خود درباره دریافت نکردن واحدهای دوباره تبدیل را تکرار کرد اما موافقت کرد تحقیقات برای پیدا کردن اسناد بیشتر ادامه پیدا کند. گزارش «مهر» از ادامه گزارش البرادعی به شرح ذیل است:

• B.2.2. پیشنهاد تولید نیمه ۱۹۹۰

۱۶- ایران آژانس را مطلع کرد که هیچ سند مکتوبی درباره پیشنهاد نیمه ۱۹۹۰ که به يك شرکت غیر وابسته به سازمان انرژی اتمی ایران ارائه شده، وجود ندارد. این پیشنهاد مربوط به ارسال اسناد و قطعات ۵۰۰ سانتریفوژ پی ۱ بوده است. به گفته ایران یکی از کارمندان آن شرکت که مامور خرید نرم افزار و سخت افزار کامپیوتر برای سازمان برنامه ریزی و مدیریت ایران بوده است، این پیشنهاد را به طور شفاهی از يك شبکه دریافت کرده است. این اطلاعات به رئیس سازمان برنامه ریزی و مدیریت منتقل شده که به گفته ایران وی معتقد بوده این مسائل به سازمان مدیریت ارتباط ندارد و آن را به مقامات بالاتر اعلام کرده است. رئیس سازمان انرژی اتمی ایران از این پیشنهاد مطلع می شود و این اطلاع سبب ایجاد روابط جدید میان انرژی اتمی ایران و شبکه مذکور در سال ۱۹۹۳ می شود.

• B.2.3. اسناد ارسال و دیگر مدارك

۱۷- آژانس از ایران خواست به اسناد مربوط به ارسال تجهیزات به ایران - طبق اظهارات این کشور- و محتویات آنها دسترسی داشته باشد. در ژانویه ۲۰۰۵ ایران کپی هایی از تعدادی اسناد به آژانس تحویل داد که ارسال چهار محموله بین سال های ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۵ را نشان می داد. در نامه ای به تاریخ ۱۴ آوریل ۲۰۰۵ آژانس از ایران خواست پرونده اصلی مربوط به ارسال های ۱۹۹۴ را مورد بازبینی قرار دهد و اسنادی مربوط به محتویات آنها را نیز دریافت نماید. در آگوست ۲۰۰۵ ایران منشأ اسناد ارسال و اسناد ترخیص از گمرک مربوط به ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ را به آژانس نشان داد. این گزارش می افزاید: مدارك ارسالی مانند برگه های گمرکی مرتبط با محموله های ارسالی سال ۱۹۹۴/۱۹۹۵ است. چون این مدارك جزئیات بیشتری را در مورد ماهیت واقعی محموله ها بیان نمی کند، آژانس مجدداً درخواست خود را برای دریافت اطلاعات بیشتر در مورد محتوای محموله ها به ویژه برای دسترسی به مدارك باز شده و طبقه بندی شده تکرار کرد. ایران با بیان این مطلب که به ندرت چنین مدارکی در آن روزها به طور ویژه نگهداری می شدند، موافقت کرد تا آژانس تحقیقات بیشتری را برای دستیابی به اطلاعات مورد نظر انجام دهد.

۱۸- از زمانی که مدارك ارسالی در ژانویه ۲۰۰۵ به آژانس ارائه شد، نشان می دهد نمونه سانتریفوژ ۱P- در ژانویه ۱۹۹۴ پیش از مطلبی که قبلاً در نخستین جلسه توسط دو نماینده سازمان انرژی اتمی ایران مبنی بر ارتباط با شبکه واسطه در اکتبر ۱۹۹۴ عنوان شده، ارسال شده بود. در نامه ۶ آوریل ۲۰۰۵ ایران اعلام کرد که چک کردن پاسپورت یکی از نمایندگان سازمان انرژی اتمی ایران (کاملاً مشخص است که وی در این رابطه پیشتر دو سفر در ماه آگوست و دسامبر ۱۹۹۳ انجام داده است.) چون این مسئله پیشتر در اطلاعاتی فردی در مذاکرات این شخص با آژانس عنوان نشده بود، به همین دلیل آژانس خواستار مشاهده مدارك اصلی دو نماینده ایران (مانند پاسپورت) که در نشست با واسطه ها

حضور داشته اند، شد. ایران در آگوست ۲۰۰۵ به آژانس اجازه داد تا پاسپورت دو نماینده ایران را چک کند، این پاسپورت ها حاوی دو مهر بود که نشان دهنده دو سفر اعلام شده آنها در سال ۱۹۹۳ بود. ایران قول داد که اطلاعات و شفافیت بیشتری را در مورد سفرهایی که اشخاص در سال ۱۹۹۴ انجام داده اند، نشان دهد.

• B.2.4. مذاکرات فنی بین ایران و واسطه ها

۱۹- آژانس هنوز نیازمند این است که بداند چه تماس و ارتباطاتی در فاصله سال های ۱۹۸۷ تا ۱۹۹۳ بین ایران و واسطه ها صورت گرفته و چرا مدارک طراحی سانتریفوژ P-۱ همانند همان چیزی است که در سال ۱۹۸۷ مجدداً در ارتباط با پیشنهاد سال ۱۹۹۴ تحویل داده شد. گاهشمار و ترتیب وقایع مرتبط با توسعه و گسترش برنامه غنی سازی ایران بسیار حائز اهمیت است به ویژه با این دیدگاه که تضمینی بدهد که توسعه دیگری در طراحی غنی سازی، فناوری و اجزای غنی سازی ایران نبوده است. آژانس همچنین اطلاعات دیگری را در ارتباط با ایران و واسطه ها (در فاصله سال ۱۹۹۴ تاکنون) به دست آورده است. ایران در تاریخ ۸ ژوئن ۲۰۰۵ اعلام کرد جدا از نشست ها و مذاکراتی که ایران پیشتر به اطلاع آژانس رسانده است، بحث دیگری در مورد سانتریفوژها صورت نگرفته بود.

بخش اول گزارش محمد البرادعی مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی روز گذشته در این صفحه به چاپ رسید. امروز بخش دوم این گزارش درج می شود.

سه شنبه ۱۵ شهریور ۱۳۸۴ - ۶ سپتامبر ۲۰۰۵

• B.2.5. برنامه سانتریفوژ P-2

۲۰- بخش دیگری از تحقیقات آژانس به بیانیه ایران مرتبط می شود که براساس آن در فاصله سال های ۱۹۹۵ و ۲۰۰۲ هیچ کاری را در ارتباط با طراحی P-2 انجام نداده است. با توجه به گزارش نوامبر ۲۰۰۴ ایران اعلام کرده است که هیچ کار و فعالیتی را در ارتباط با طراحی P-2 پیش از سال ۲۰۰۲ انجام نداده است. (یا هیچ طراحی سانتریفوژی حتی P-1 صورت نگرفته بود) ایران اعلام کرد که به دلیل کمبود منابع حرفه ای و تغییر در مدیریت سازمان انرژی اتمی این کشور در آن برهه زمانی، اولویت به حل مشکلاتی که ایران در ارتباط با سانتریفوژ P-1 داشت، اختصاص یافت. دلیل ارائه شده توسط ایران برای فاصله بین سال های ۱۹۹۴/۱۹۹۵ (زمانی که گفته شد طراحی P-2 دریافت شده بود) و سال ۲۰۰۲ و مدارک تهیه شده در ارتباط با آن تضمین کافی را در این مورد که هیچ فعالیت مرتبطی در این دوره انجام نشده، نداشته است. به ویژه تماس های فردی در ارتباط با طراحی P-2 قادر بود تا تغییرات لازم برای

آزمیچره های مرکب را در زمانی کوتاه، پس از اوایل سال ۲۰۰۲ و زمانی که بنابر گزارش ایران نخستین بار این نقشه ها را مشاهده کرد، به عمل آورد. از ایران خواسته شد تا اطلاعات بیشتری همراه با مدارک تأیید شده و نیز در رابطه با برنامه P-2 به ویژه در رابطه با دامنه پیشنهاد اولیه مرتبط با طراحی P-2 و خرید برخی اقلام مرتبط با این برنامه فراهم کند.

• B.3. تجربه پلوتونیوم

۲۱- همان طور که در گزارش گذشته شورای حکام آورده شده است، آژانس تجربه ایران در مورد جداسازی پلوتونیوم را دنبال می کند. در گزارش های ابتدایی، ایران اعلام کرد که این کار را از سال ۱۹۸۸ آغاز کرده است و در سال ۱۹۹۳ نیز این آزمایش ها را به پایان رسانده است. ایران همچنین در گزارش خود اعلام کرد که از آن به بعد نیز هیچ جداسازی اورانیومی را انجام نداده است.

۲۲- نتیجه تحقیقات آژانس در مورد پلوتونیوم، در سپتامبر ۲۰۰۴ نمونه گیری شد و این مسئله در مورد یافته های پیشین به تأیید آژانس رسید. بنا بر یافته های آژانس عمر پلوتونیوم های یافت شده بر روی برخی لوله ها به ۱۲ تا ۱۶ سال پیش می رسد و نشان می داد که پلوتونیوم ها این امکان را داشته اند که بعد از سال ۱۹۹۳ جداسازی شده باشند. طی بحث های انجام شده با ایران در آوریل سال ۲۰۰۵، ایران به آژانس اعلام کرد در سال ۱۹۹۵ بخش کوچکی از نیترات پلوتونیوم بر روی یکی از دو لوله باقی مانده است و میزان پلوتونیوم باقی مانده نتیجه انجام آزمایش های خالص سازی بوده است که در انجام طیف نمایی آلفا پلوتونیوم تولید شده است. پلوتونیوم موجود بر روی لوله دیگر نیز در پی خالص سازی پلوتونیوم دیگر ایجاد شده است. به دنبال این مباحث که بنا به خواست آژانس انجام شد، پلوتونیوم ها برای انجام آزمایش های بیشتر و تعیین ایزوتوپ پلوتونیوم تولید شده به SAL فرستاده شدند. در نامه ای به آژانس در تاریخ ۱۷ ژوئن ۲۰۰۵ در ارتباط با بیانیه معاون پادمانی آژانس، ایران توضیح داده است که تفاوت آشکاری میان تاریخ پایان پروژه تحقیقاتی پلوتونیوم و تاریخ فعالیت های دیگر است. مانند فعالیت های مرتبط با خالص سازی که به عنوان بخش اصلی پروژه تحقیقاتی است. ایران مجدداً تأکید کرد که پروژه تحقیقاتی در سال ۱۹۹۳ به پایان رسیده و اضافه کرد نمونه های بیشتر هم برای پرتونگاری در تحقیقات راکتوری با هدف تولید پلوتونیوم و جداسازی آن ارسال نشد.

۲۳- در همکاری با ایران، آژانس قادر بود در فاصله ۱ تا ۹ آگوست ۲۰۰۵ جزئیات کاملی را از پرتوافکنی غیر پیشرفته اهداف UO2 که در چهار مخزن نگهداری می شدند، تهیه کند. ارزیابی های مقدماتی در مورد اطلاعات جمع آوری شده و اقدامات انجام شده در اظهارات ایران را در مورد میزان پلوتونیوم موجود در محفظه ها تأیید کرد هرچند میزان پلوتونیوم یافت شده در محفظه ها تفاوت چندانی با میزان اعلام شده از سوی ایران نداشت. در نامه ای که در تاریخ ۲۴ آگوست ۲۰۰۵ به آژانس ارسال شده ایران جزئیات بیشتری را در مورد تعداد اهداف ارائه کرد.

۲۵- برای ارزیابی نهایی فعالیت های تحقیقاتی پلوتونیوم ایران باید در انتظار تحقیقات کامل تر بود.

• B.4. تراکم و فعالیت های معدنی اورانیوم

۲۶- با توجه به بیانیه شورای حکام در تاریخ ۱۶ ژوئن ۲۰۰۵، اگرچه هیچ نشانه ای از فعالیت های معدنی و استخراجی در جی چین (Gchine) وجود ندارد، اما آژانس تلاش می کند تا درک بهتری از ترتیب و آرایش مدیریتی مجتمع که در گذشته و حال هدایت معدن و بخش آسیاب مواد استخراجی به دست آورد. به ویژه آژانس علاقه مند به تحقیق بیشتر در مورد این مسئله است که چگونه يك پروژه حساس و کلیدی برای پردازش يك کانه اورانیوم می تواند توسط شرکت جدیدی که تجربه محدودی در فرآوری کانه اورانیوم داشته است، در این فاصله زمانی بسیار کوتاه تکمیل شود. آژانس به ویژه بر فاصله زمانی سال ۲۰۰۰ تا اواسط ۲۰۰۱ توجه دارد.

۲۷- ایران در آوریل سال ۲۰۰۵ در پاسخ به درخواست آژانس در نسخه ای از قرارداد ۱۲ ژوئن ۲۰۰۵ يك تغییر مشروط را به طور شفاهی و زبانی نشان داد. همچنین یکسری از نقشه های جامع کشیده شده از سوی مهندسان شرکت برای سازمان انرژی اتمی ایران و همین طور تعدادی از دیگر اسناد به آژانس نشان داده شد.

۲۸- طی نشست ۱۲ الی ۱۸ آگوست ۲۰۰۵ در ایران آژانس درخواست کرد تا با شخصی که قبلاً در پروژه Gchine بود و همچنین نماینده سازمان انرژی اتمی این کشور که به نظر می رسد مسئول پروژه بوده است صحبت کند. آژانس تنها قادر بود تا با نماینده فعلی سازمان مذکور که به نظر می رسد در سال ۲۰۰۲ مسئول پروژه بود ملاقات کند. نماینده یاد شده گاهشماری از ساخت نیروگاه سنگ آهن کنساتره و به ویژه از طراحی و ساخت پروسه خط آسیاب را فراهم کرد که ساخت مهندسی غیر نظامی آن در فوریه سال ۲۰۰۱ شروع شده بود و اینکه تجهیزات برای اولین بار در آوریل سال ۲۰۰۱ آزمایش شدند.

۲۹- در طول نشست، پرونده هایی شامل طرح ها و اسناد مربوط به فعالیت های فرآوری سنگ معدن Gchine به آژانس نشان داده شد. بسیاری از فایل ها آنهایی بودند که در آوریل ۲۰۰۵ به آژانس نشان داده شده بودند و شامل آخرین نقشه های ساخته شده بودند، تنها بعضی از پرونده ها شامل طرح های اصلی مربوط به اولین تلاش ها برای طراحی و ساخت خط آسیاب بود. در این آخرین سند اسامی افرادی که نقشه ها را طراحی، ترسیم، کنترل و یا تأیید کرده بودند به همراه تعداد و تاریخ پروژه ها خط خورده و روی آنها سیاه شده بود. ایران توضیح داد که سیاه شدن روی اسامی به خاطر حفاظت از اسرار است.

۳۰- همچنین در نشست آگوست ۲۰۰۵، ایران بعضی از اسناد دریافت شده، افلام خریداری شده غیر قابل استفاده را به همراه زمان بندی اعلام شده از سوی ایران و همچنین نمونه دستوره های خرید را (تقریباً در سال ۲۰۰۲) با پیمانکارهای جزئی نشان داد. لیکن به گزارش ایران، هیچ کدام از قراردادهای دستوره های خرید برای تهیه تجهیزات مربوط به خط آسیاب نبوده است. ایران توضیح داد که از زمانی که شرکت در سال ۲۰۰۰ کار خود را شروع کرده است هیچ معامله بزرگی در زمینه آزمایش نداشته و بسیاری از این تجهیزات، برای خرد کردن و آسیاب کردن مواد زائد و غیر قابل استفاده با هدف جمع آوری بخشی از امکانات به تنهایی بوده است. زمانی که با اسناد کمی در اولین تلاش ها مواجه بودیم، این مسئله با اسناد زیادی که برای تحولات بعدی این فرایند فراهم شد، مورد مقایسه قرار گرفت.

۳۱- به علاوه در باره سئوالات فوق و درباره اینکه چرا هیچ کاری در سایت «جی چین» بین سال های ۱۹۹۳ تا ۲۰۰۰ انجام نشد، سعی می شود فهم بهتری در آژانس به دست آید. ایران گفته است که طی آن دوره تجارب مربوط به توسعه و تحقیق درخصوص سنگ جی چین در يك آزمایشگاه tNRC انجام شده است.

• B.5 دیگر مسائل انجام شده:

۳۲- همان طور که در گزارش نوامبر سال ۲۰۰۴ مدیر کل آژانس توصیف شد، ایران در سال ۱۹۸۵ دست به يك عملیات مربوط به ساخت سوخت آزمایشگاهی (FFL) در اصفهان زد (که هنوز در حال کار است) و درباره آن در سال ۱۹۹۳ به آژانس اطلاع داده شد و اطلاعات معین نیز در سال ۱۹۹۸ فراهم شد. ایران همچنین در حال ساخت نیروگاه تولیدی «زیرکونیوم» در اصفهان است. ساخت نیروگاه تولید سوخت در اصفهان که برای سال ۲۰۰۷ برنامه ریزی شده است در سال ۲۰۰۴ شروع شد. با توجه به فعالیت های مربوط به ساخت سوخت در ایران تحولات جدید در گزارش وجود ندارد، پیگیری بیشتر این فعالیت ها به عنوان يك موضوع روتین پادمان ها عملی خواهد شد.

۳۳- ایران در حال ساخت يك راکتور تحقیقاتی آب سنگین (IR-40)، (که در سال ۲۰۱۴ عملیات آن شروع خواهد شد) و يك نیروگاه آب سنگین (HWPP) در اراک است. همان طور که گزارش نوامبر سال ۲۰۰۴ نشان می دهد آژانس اطلاعات اضافی درباره تلاش های ایران برای به دست آوردن تجهیزات مربوط به سلول داغ برای (IR-40) درخواست کرده است، لیکن هیچ گونه اطلاعات جدید درباره تجهیزات سلول داغ از آن زمان دریافت نشده است. بازرسان آژانس در مارس ۲۰۰۵ از سایت اراک بازدید کردند تا صحت اطلاعات مربوط به (DIV) را تأیید کنند. آنها ذکر کردند که ساخت ساختمان (IR-40) شروع شده است. بازدید مارس ۲۰۰۵ شامل تکمیل دسترسی به (HWPP) است که در حال حاضر انجام می شود. آژانس به نظارت خود به برنامه راکتور آب سنگین به عنوان يك موضوع اجرای روتین پادمان ها ادامه می دهد.

۳۴- فعالیت های ایران در امور استخراج پلوتونیوم و بافته های آژانس مربوط به آن، در پاراگراف ۷۹ الی ۸۴ گزارش نوامبر سال ۲۰۰۴ مورد بحث و بررسی قرار گرفت. همان طور که آن گزارش نشان داد مسئله از آنجایی که پلوتونیوم ۲۱۰ می تواند نه تنها برای کاربرد مشخص در امور غیر نظامی، بلکه همچنین همراه با برلیوم برای مقاصد نظامی (به ویژه به عنوان يك نوترون آغازین در بعضی از طرح های

ساخت تسلیحات هسته ای) نیز مورد استفاده قرار گیرد، مورد توجه آژانس قرار گرفت. تحولات جدیدی در گزارش در رابطه با آزمایش های مربوط به جدا سازی پلوتونیوم نیست. لیکن آژانس به مدارکی که برای آن از تلاش های ایران برای دستیابی به فلز بریلیم فراهم شده، رسیدگی کرده و توانسته تأیید کند که تلاش ها نشان می دهد که علائم موفق نبوده است.

• B.6 همکاری در انجام توافق پادمان ها

و پروتکل الحاقی

۳۵- پروتکل الحاقی برای توافق پادمانی ایران در ۱۸ دسامبر سال ۲۰۰۳ به امضا رسید. به عقیده ایران ورود اجباری به پروتکل الحاقی نیاز به تصویب مجلس دارد که هنوز اتفاق نیفتاده است. ایران به رغم تعهد خود در نامه ۱۰ نوامبر سال ۲۰۰۳ به آژانس، همچنان به عنوان کشوری که به زور به پروتکل الحاقی وارد شده است، به کار خود ادامه می دهد.

۳۶- همان طور که در گزارش نوامبر سال ۲۰۰۴ مدیرکل به آن اشاره شد، از دسامبر سال ۲۰۰۳ ایران به شیوه ای مناسب و به موقع دسترسی آژانس تحت توافق های پادمانی و پروتکل الحاقی به مواد و تاسیسات هسته ای و همین طور به سایر اماکن کشور را تسهیل کرده است و به آژانس اجازه داده تا نمونه های محیطی مورد درخواستش را بردارد. ایران هنوز بعضی از محدودیت ها را درخصوص صدور ویزاهای ورودی چندگانه برای بازرسان تعیین شده اعمال می کند. در آگوست سال ۲۰۰۵ ایران موافقت کرده بود تا برای ۱۵ بازرس چنین ویزایی را صادر کند.

• B.7 دیدارها و مباحثات شفاف

۳۷- ایران از اکتبر سال ۲۰۰۳ درخواست های آژانس را فراهم کرده است و به عنوان اقدامات شفاف سازی دسترسی به امکان و اطلاعات اضافی معین، بیش از نیاز توافق های پادمانی و پروتکل الحاقی اش را فراهم آورده است. خلاصه ای از تحولات مذکور طی نوامبر سال ۲۰۰۴ در پاراگراف ۹۶ الی ۱۰۵ گزارش ۱۵ نوامبر سال ۲۰۰۴ به شورای حکام آمده است.

۳۸- در رابطه با سایت لويزان- شیان و دو شمارشگر تمام عیار (WBCs) که در آنجا قرار داشته است، همان طور که در گزارش نوامبر ۲۰۰۴ به شورای حکام نشان داده شد، گرچه به خاطر توصیف ایران از وقایع مربوط (WBCs) به نظر می رسد قابل توجه است، اما آژانس هنوز می خواهد از تریلرهای باقی مانده که گفته می شود شامل یکی از (WBCs) است، نمونه های محیطی بردارد. این گزارش می افزاید:

۳۹- با توجه به انهدام سایت شیان لويزان در آگوست سال ۲۰۰۵ ایران توضیحات بیشتر و مدارک دیگری در تأیید بیانیه خود مبنی بر اینکه این سایت در پی اختلاف شهرداری با وزارت دفاع به شهرداری بازگردانده شده و شهرداری نیز آن را تخریب کرده است، ارائه نمود. ایران توضیح بیشتری داد مبنی بر اینکه انهدام این سایت توسط شهرداری و در دسامبر سال ۲۰۰۳ آغاز و طرف دو یا سه ماه پایان یافته است. به نظر می رسد اطلاعات تهیه شده توسط ایران با توضیحاتش درباره انهدام سایت شیان لويزان سازگاری و انطباق دارد.

۴۰- آژانس هنوز منتظر اطلاعات و توضیحات بیشتری توسط ایران، مصاحبه با افراد مشارکت کننده در تخریب سایت لويزان و اطلاعاتی درباره تلاش های مرکز تحقیقات پزشکی شیان لويزان است که ممکن است در آن استفاده چند منظوره از مواد و تجهیزاتی برای غنی سازی اورانیوم و فعالیت های تبدیل صورت گرفته باشد.

۴۱- آژانس با ایران درباره فاش کردن منابع اطلاعاتی مربوط به استفاده چند منظوره از تجهیزات و مواد در حوزه نظامی متعارف و فضای غیرنظامی و همچنین حوزه نظامی هسته ای بحث و گفت وگو کرده است. همان طور که در بیانیه این آژانس در تاریخ ۱ مارس سال ۲۰۰۵ به شورای حکام توضیح داده شد، ایران در ژانویه سال ۲۰۰۵ در اقدامی برای شفاف سازی موافقت کرد به آژانس اجازه دیدار از سایتی در پارچین را بدهد تا از عدم وجود مواد و فعالیت هسته ای اعلام نشده در این سایت اطمینان حاصل شود. جدای از چهار منطقه ای که توسط آژانس شناسایی شد، آژانس اجازه یافت که منطقه ای دیگر را انتخاب کند. از آژانس خواسته شد از تعداد ساختمان هایی که در این منطقه دیدار می کند بکاهد و آژانس نیز پنج ساختمان را انتخاب کرد. این آژانس توانست آزادانه به ساختمان ها و اطرافشان دسترسی پیدا کند و همچنین اجازه یافت از آنها نمونه برداری کند. نتایج این نمونه برداری وجود مواد هسته ای را نشان نداد و آژانس اثری از تجهیزات یا مواد چند منظوره در اماکنی که مورد بازدید قرار داد مشاهده نکرد. آژانس درخواست دیدار از منطقه دیگر سایت پارچین را نیز مطرح کرد. آژانس در حال پیگیری این مسئله با ایران است تا بتواند به اماکن مربوط به پارچین هم دسترسی داشته باشد.

• C : ارزیابی کلی کنونی

۴۲- مدیرکل در پاراگراف های ۱۰۶-۱۱۴ از GOV/2004/83 جزئیات ارزیابی کلی از برنامه هسته ای ایران و تلاش های آژانس برای شفاف سازی اعلامیه های ایران مرتبط با این برنامه را فراهم کرد. همان طور که در این گزارش مشخص شد ایران در دو دهه گذشته تلاش های جدی را برای چیره شدن بر چرخه سوخت هسته ای مستقل انجام داده است و در پایان آزمایشاتی را برای کسب فنون جنبه های مختلف چرخه سوخت انجام داده است. ابعاد بسیاری از آزمایشات و فعالیت های چرخه سوخت ایران به ویژه در زمینه غنی سازی اورانیوم، تبدیل اورانیوم و تحقیق پلوتونیوم طبق تعهدات ایران در قبال توافقنامه پادمانی برای آژانس روشن نشده است. سیاست مخفی کاری ایران تا اکتبر سال ۲۰۰۳

ادامه یافت و منجر به بسیاری از موارد تخلف نسبت به تعهداتش در اطاعت از این توافقنامه شد (خلاصه ای از آن در پاراگراف چهارم در بالا آمده است).

۴۳- از اکتبر سال ۲۰۰۳ در جریان این تخلف ها توسط ایران و در توانایی آژانس برای تأیید ابعاد مشخص اعلامیه های اخیر که به عنوان موضوع تحقق پادمان های عادی پیگیری خواهد شد (به ویژه در رابطه با فعالیت های تبدیل، غنی سازی لیزری، فرآوری سوخت و برنامه راکتور تحقیقاتی آب سنگین) پیشرفت خوبی حاصل شده است.

۴۴- دو مسئله مهم در گزارش نوامبر سال ۲۰۰۴ مدیرکل، مربوط به تلاش های آژانس در زمینه اطمینان از این مسئله که هیچ فعالیت غنی سازی اعلام نشده در ایران به ویژه درباره منشاء LEU (اورانیوم غنی شده سطح پائین) و آلودگی ذرات HEU (اورانیوم غنی شده با درجه بالا) که در اماکن مختلف ایران پیدا شد و دامنه تلاش های ایران برای واردات، ساخت و استفاده از سانتریفوژهای P-1 و P-2 وجود ندارد، مشخص شد.

۴۵- با توجه به مسئله اول- آلودگی- همان طور که در بالا اشاره شد براساس اطلاعاتی که اخیراً آژانس به آنها دست یافته است، نتایج تجزیه و تحلیل نمونه های محیطی، با در نظر گرفتن همه جوانب اظهارنامه ایران درباره منشاء خارجی آلودگی سطح بالای HEU مشاهده شده تأیید می شود. در حال حاضر هنوز امکان يك نتیجه گیری مشخص و قاطع با توجه به تمامی این آلودگی ها به ویژه آلودگی LEU وجود ندارد. این امر اهمیت کار بیشتر روی دامنه و گاهشماری برنامه های سانتریفوژ P-1 و P-2 ایران که ممکن است به حل مسئله باقی مانده آلودگی بسیار کمک کند را مشخص می کند.

۴۶- درباره مسئله دوم - برنامه سانتریفوژهای P-1 و P-2 - هرچند در بالا اشاره شد برخی پیشرفت ها از نوامبر سال ۲۰۰۴ در تأیید بیانیه های ایران درباره گاهشمار برنامه غنی سازی سانتریفوژ حاصل شده است، اما آژانس هنوز قادر به تأیید، تصحیح و تکمیل بیانیه ایران در رابطه با این برنامه ها نیست. با وجودی که ایران توضیحات بیشتر، دسترسی به مدارك اضافی با توجه به پیشنهادات سال ۱۹۸۷ و اواسط دهه ۱۹۹۰ مربوط به طراحی P-1 را فراهم کرده است، تحقیقات آژانس درباره شبکه تهیه نشان می دهد ایران باید اطلاعات تأیید شده بیشتری داشته باشد که ممکن است در این رابطه مفید باشد. ایران موافقت کرد که اسناد و اطلاعات تأیید شده بیشتری را فراهم کند. از ایران نیز خواسته شد جزئیات بیشتری درباره این روند که منجر به تصمیم ایران در سال ۱۹۸۵ برای دستیابی به غنی سازی سانتریفوژ گازی و اقداماتی که منجر به کسب فناوری غنی سازی سانتریفوژ در سال ۱۹۸۷ شد، ارائه دهد.

۴۷- هیچ اطلاعات یا مدارك اضافی در رابطه با بیانیه ایران مبنی بر اینکه بین سال های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۲ به دنبال کار بر روی طراحی P-2 بوده است ارائه نشد. همان طور که در بالا ذکر شد، از ایران خواسته شده اطلاعات بیشتری همراه با مدارك تأیید شده در رابطه با برنامه P-2 به ویژه با توجه به دامنه پیشنهاد اولیه مرتبط با نقشه P-2 و تهیه قطعات در رابطه با این برنامه ارائه کند.

۴۸- این آژانس هنوز در حال ارزیابی ابعاد دیگر برنامه های هسته ای گذشته ایران از جمله بیانیه هایی که در رابطه با تحقیقات پلوتونیوم صادرشد و به ویژه در رابطه با تاریخ انجام این تحقیقات است.

۴۹- آژانس به پیگیری اطلاعات مرتبط با برنامه هسته ای ایران و فعالیت هایی که ممکن است به این برنامه مربوط شود ادامه می دهد. در این زمینه باید خاطر نشان کرد که عدم پیوستگی مواد هسته ای، اجازه قانونی آژانس برای پیگیری تأیید احتمال فعالیت مرتبط با تسلیحات هسته ای را محدود می کند. این آژانس همچنان در جست و جوی همکاری ایران در راستای گزارش های مرتبط با تجهیزات، مواد و فعالیت هایی که در حوزه نظامی متعارف و در حوزه غیرنظامی و همچنین حوزه نظامی هسته ای کاربرد دارد، است. به عنوان يك اقدام شفاف ساز توسط ایران، به آژانس اجازه داده شد از سایت های دفاعی کلاهدوز، لویزان و پارچین دیدار کند. درحالی که آژانس هیچ فعالیت مرتبط هسته ای در کلاهدوز پیدا نکرد، آژانس همچنان در حال بررسی اطلاعات (و منتظر برخی اطلاعات بیشتر) در رابطه با سایت لویزان است. آژانس همچنین هنوز منتظر بازدید دوباره از سایت پارچین است.

۵۰- نظر به اینکه آژانس هنوز در مقامی نیست که برخی مسائل مهم باقی مانده را پس از دو سال و نیم تحقیق و بازرسی های فشرده روشن کند، شفاف سازی کامل اجتناب ناپذیر توسط ایران به تاخیر افتاده است. با اذعان به تلاش های مخفیانه ایران در سال های گذشته، چنین اقدامات شفاف سازی باید فراتر از نیازهای رسمی توافقنامه پادمانی و پروتکل الحاقی از جمله دستیابی به افراد، اسناد مرتبط به خرید، تجهیزات چند منظوره، کارگاه های نظامی و اماکن توسعه و تحقیق گسترش یابد. بدون این چنین اقدامات شفاف سازی، توانایی آژانس برای تحقق این امر محدود خواهد شد به ویژه در زمینه گاهشمار توسعه و تحقیق غنی سازی که برای آژانس ضروری است تا صحت و تکمیل بیانیه های ایران را روشن سازد.

۵۱- همان طور که برای شورای حکام در نوامبر سال ۲۰۰۴ ذکر شد تمامی مواد هسته ای اعلام نشده در ایران توضیح داده شد. بنابراین چنین موادی از فعالیت های ممنوعه منحرف نشده است. هرچند آژانس در مقامی نیست که درباره این مسئله که هیچ فعالیت و مواد هسته ای اعلام نشده ای در ایران وجود ندارد نتیجه گیری کند. روند دستیابی به چنین نتیجه گیری پس از يك پروتکل الحاقی که اجباری است و تحت شرایط عادی روندی زمان بر است و با توجه به اینکه ابعاد مهم برنامه هسته ای ایران در گذشته اعلام نشده است و با توجه به الگوی مخفی کاری گذشته این کشور انتظار می رود که نتیجه گیری روندی طولانی تر از شرایط عادی داشته باشد.

۵۲- دبیرخانه به تحقیقات خود درباره تمام مسائل باقی مانده مرتبط با برنامه هسته ای ایران ادامه خواهد داد و مدیر کل به طور مناسب به شورای حکام گزارش خواهد داد.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

آمار روزنامه نگاران قربانی در عراق به ۶۷ نفر رسید

دوشنبه ۱۴ شهریور ۱۳۸۴ - ۵ سپتامبر ۲۰۰۵

جام جم آنلاین: يك گروه فعال رسانه ای با انتشار گزارشی اعلام کرد روزنامه نگار تلویزیون عراق که در خلال پوشش يك تظاهرات در شرق بغداد کشته شد، تعداد روزنامه نگاران قربانی در خلال جنگ عراق را به ۶۷ نفر رسانده است. رافد محمود الربای روز شنبه در حین پوشش يك تظاهرات توسط مردان مسلح ناشناس هدف قرار گرفته و کشته شد. بر اساس این گزارش الربای که به عنوان يك خبرنگار آزاد برای شبکه تلویزیونی العراقیه کار می کرد در دم کشته شد. به گفته این گروه فعال رسانه ای از آغاز جنگ عراق در مارس ۲۰۰۳ تاکنون این شصت و هفتمین روزنامه نگاری است که کشته می شود حال آنکه در سراسر جنگ ویتنام که از سال ۱۹۵۵ تا سال ۱۹۷۵ ادامه داشت ۶۳ روزنامه نگار کشته شدند. از نکات بسیار مهم دیگر اینکه، مرگ برخی از این روزنامه نگاران بسیار مشکوک بوده و می توان به صراحت نیروهای آمریکایی را در کشتن آنها مقصر و مسئول دانست. فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران روز دوشنبه با ارسال نامه ای به سازمان ملل از کوفی عنان خواسته است تا تحقیقات ویژه ای را در خصوص قتل روزنامه نگاران و کادر رسانه ای حاضر در عراق به عمل آورد.

خشم و انزجار رئیس جمهوری عراق از حکومت های عرب

دوشنبه ۱۴ شهریور ۱۳۸۴ - ۵ سپتامبر ۲۰۰۵

بی اعتنایی اکثر حکومت های عرب به اقدامات گروه های تروریستی بر ضد ملت عراق بویژه حادثه خونین درکازمین و عدم اعزام سفیرانشان به بغداد باعث خشم و ناراحتی شدید جلال طالبانی رئیس جمهوری عراق شده است. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از خبرگزاری فرانسه، رئیس جمهوری عراق امروز حکومت های عرب را به دلیل اینکه همچنان از اعزام نمایندگان دیپلماتیک و سفرای خود به بغداد با وجود گذشت بیش از دو سال از سرنگونی رژیم صدام امتناع می کنند، به باد انتقاد گرفت. وی همچنین خشم و نارضایتی خود را از اکثریت کشورهای عربی به دلیل عدم تسلیت به ملت عراق در فاجعه خونین کازمین ابراز کرد. طالبانی در اظهاراتی در نطقه الخضراء بغداد گفت: عراقی ها از برادران عرب خود گدایی نمی کنند و اگر سفرای دولت های عربی به عراق نیایند، این کشور نخواهد مرد. وی افزود: اصرار به اینکه کشورهای عربی نمایندگان دیپلماتیک خود را به عراق اعزام کنند، نوعی توهین به عراق است، عراق از هر کشور عربی استقبال می کند اگر مایل به از سرگیری روابط دیپلماتیک با عراق باشند و این مساله به خود آنها مربوط است. طالبانی تصریح کرد: اگر این کشورها کمک هایشان را به عراق قطع کنند، عراق هرگز از گرسنگی نخواهد مرد. طالبانی با اشاره به حضور بسیار کم رنگ دیپلماسی کشورهای عربی در عراق و انتقاد از کوتاهی دولت های عربی گفت: این امر با ادعاهای آنها به اینکه عراق باید بخشی از اتحادیه عرب باشد، منافات دارد.

طالبانی همچنین از اینکه اکثر کشورهای عربی هیچ پیام همدردی و تسلیت برای ملت عراق به دلیل فاجعه اخیر درکازمین ارسال نکردند، ابراز خشم و نارضایتی کرد. وی گفت: ما با برادران عرب خود در رنج و سختی هایشان همدردی کرده ایم به عنوان مثال بلافاصله پس از حادثه تروریستی در شرم الشيخ به مبارک و ملت مصر تسلیت گفتیم و انتظار داشتیم در فاجعه خونین کازمین هم این کشورها با ما ابراز همدردی می کردند. در فاجعه خونین کازمین که بر اثر حملات و تهدیدهای تروریستی به وقوع پیوست حدود هزار انسان بیگناه شهید و صدها تن دیگر زخمی شدند. شایان ذکر است اکثر کشورهای عربی در قبال فاجعه هولناک کازمین سکوت کردند و حتی به ملت و دولت عراق هم تسلیت نگفتند و از ارسال کمک هم به مصیبت دیدگان خودداری کردند در حالی که این کشورها در پی طوفان کاترینا در آمریکا آمادگی خود را برای ارسال کمک مورد تاکید قرار دادند و به عنوان مثال کویت ۵۰۰ میلیون دلار به این امر اختصاص داد و این نشان می دهد که این رژیم ها بر خلاف ادعاهای خود که عراق باید بخشی از امت عرب باشد و تبلیغات آنها در زمینه عربیت نشان دادند جایی که بحث یک گروه خاص از ملت عراق که با تفکرات این رژیم ها همخوانی ندارد در میان باشد، حتی مساله وجدان و حقوق بشر و مسائل انسانی هم آنها را متقاعد نمی کند که حداقل در این فجایع با ملت عراق همدردی کنند.

بررسی سند نهائی پیش نویس قانون اساسی عراق در دیدار طالبانی و سفیر آمریکا

دوشنبه ۱۴ شهریور ۱۳۸۴ - ۵ سپتامبر ۲۰۰۵

جلال طالبانی رئیس جمهوری عراق و زلمای خلیل زاد سفیر آمریکا در بغداد سند نهائی پیش نویس قانون اساسی دائمی عراق را که از سوی مجمع ملی این کشور تصویب شد، مورد بحث و تبادل نظر قرار دادند.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از خبرگزاری کویت، جلال طالبانی رئیس جمهوری عراق امروز در دیدار با سفیر آمریکا در بغداد آخرین تحولات روند مربوط به قانون اساسی و سند نهائی پیش نویس قانون اساسی این کشور و راه های دستیابی به اجماع عراقی ها درباره نسخه نهائی این پیش نویس را مورد بحث و تبادل نظر قرارداد.

دفتر طالبانی با اشاره به اینکه زلمای خلیل زاد امروز به دفتر طالبانی در منطقه الخضراء رفت و با وی دیدار کرد، به جزئیات بیشتری در این زمینه اشاره ای نکرد.

دفتر طالبانی درباره سفر آتی وی به آمریکا اعلام کرد: رئیس جمهوری عراق در دیدار با زلمای خلیل زاد برنامه سفر آتی خود به واشنگتن و انجام دیدار با جرج بوش را بررسی کرد. طالبانی در این دیدار با تسلیم به دولت و ملت آمریکا به دلیل وقوع فاجعه طوفان کاترینا ابراز امیدواری کرد دولت آمریکا بتواند بر این بحران فائق آید.

گفتنی است خلیل زاد در جریان رایزنی های طولانی گروه های سیاسی عراق در اقدام مغایر با وظایف مرسوم دیپلماتیک در این جلسات شرکت می کرد و به اعمال نظرات خود که از سوی مقامات کاخ سفید به وی ابلاغ می شد در این نشست ها می پرداخت و تلاش می کرد مانع از تصویب قانونی شود که با منافع آمریکا مغایرت داشته باشد.

شایان ذکر است پس از ماه ها رایزنی و بحث و جدل بر سر آماده شدن پیش نویس قانون اساسی دائمی عراق سرانجام این سند 6 مرداد به تصویب اکثریت اعضای کمیته 71 نفره تدوین این قانون و در ادامه به تصویب نمایندگان مجمع ملی رسید، قرار است همه پرسشی مربوط به قانون اساسی 15 اکتبر (23 مهر) برای جلب موافقت مردم عراق برگزار شود و در نهایت انتخابات سراسری حداکثر تا 15 دسامبر (24 آذر 84) برگزار شود و پس از آن دولت دائمی تشکیل شود.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

مرور روزنامه های تهران: 13 شهریور

یکشنبه 13 شهریور 1384 - 4 سپتامبر 2005

بی بی سی: روزنامه های مختلف تهران در صدر اخبار خود اقدام دولت آمریکا در خودداری از صدور روایتی برای غلامعلی حداد عادل رییس و چند تن از نمایندگان مجلس ایران را که قصد سفر به نیویورک داشتند منعکس کرده اند.

واکنش نسبت به گزارش مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی و گمانه زنی در مورد آینده بحران هسته ای ایران از مطالب دیگر روزنامه های امروز است.

انتقاد از ناکارآمدی دولت آمریکا در کمک رسانی به توفان زدگان نیواورلئان از جمله گزارش های اصلی روزنامه های هوادار محافظه کاران است که با عکس های بزرگی در صفحات اول این روزنامه ها منعکس شده.

کیهان با تیتر بزرگ "فاجعه ای بزرگ تر از توفان" پیش بینی کرده که آمریکا در خطر بحران بزرگ سیاسی قرار گرفته است. سرمقاله این روزنامه تاکید دارد که غارت و چپاول در شهرهای توفان زده نشان می دهد که تمدن جدید و مدرنیسم رو به فنا دارند.

روزنامه **جمهوری اسلامی** در صدر اخبار خود از قول جورج بوش، رییس جمهور آمریکا نوشته فاجعه توفان نیواورلئان ادامه طرح مبارزه با تروریسم را متوقف کرده است.

شرق در صدر اخبار خود گزارش داده که ندادن ویزا به هیات پارلمانی ایران که قصد داشت برای شرکت در نشست جهانی روسای مجالس کشورها به آمریکا سفر کند با محکومیت شماری از مقامات ایران و جمعی از نمایندگان مجلس مواجه شد.

روزنامه **ایران** نوشته در آستانه اجلاس سازمان ملل، خودداری آمریکا از صدور روایتی برای رئیس مجلس و هیات پارلمانی ایران مناسبات دو کشور را با موجی از تنش روبرو کرد.

شرق یادآوری کرده که چهار سال قبل مهدی کروبی به همین مناسبت سفری به نیویورک کرد و مشکلی برای ویزای وی به وجود نیامد.

کیهان همین خبر را با عنوان نگرانی آمریکا از روشننگری های هیات پارلمانی ایران منعکس کرده. این نظری است که مدیر روزنامه **کیهان** در مصاحبه ای بیان کرده است.

به نوشته **شرق** موسی قربانی یکی از اعضای هیات پارلمانی ایران گفته آمریکا برای او و مهرانگیز مروتی نماینده خلخال از فراکسیون اقلیت و منوچهر متکی نماینده سابق تهران که اینک وزیر خارجه شده روایتی صادر کرده است.

به نوشته **کیهان** سخنگوی وزارت خارجه ضمن اعتراض به عمل آمریکا گفته مجالس کشورها نماد مردمسالاری و دموکراسی بوده و یکی از مباحث جلسات رؤسای مجالس چگونگی گسترش و نهادینه کردن مردمسالاری است، این اقدام آمریکا بر خلاف ادعاهای آنها و مخالفت آشکار با مردمسالاری و دموکراسی است.

به نوشته **آفتاب یزد** یک نماینده مجلس هشدار داد امکان تکرار چنین رفتاری از سوی آمریکا در مقابل سفر رئیس جمهور ایران به سازمان ملل متحد وجود دارد. به همین جهت باید تدابیری برای جلوگیری از تکرار چنین حوادثی به کار گرفته شود و ایران باید از کوفی عنان دبیرکل سازمان ملل متحد بخواهد این مسئله را پیگیری کند.

روزنامه های **جمهوری اسلامی و رسالت** به شدت به گزارش مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی اعتراض کرده و آن را تحت تاثیر آمریکا تلقی کرده اند.

کیهان نوشته دبیر شورای عالی امنیت ملی اعلام کرد: گزارش محمد البرادعی، برنامه هسته ای ایران را از نظر حقوقی و فنی کاملاً صالح آمیز و منطبق با مقررات بین المللی معرفی کرده است. به نوشته **جام جم** علی لاریجانی در نخستین موضع گیری نسبت به گزارش مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته ای ایران به کشورهای عضو گفت: در گزارش البرادعی آمده است که برنامه هسته ای ایران کاملاً صالح آمیز و منطبق با مقررات بین المللی است. **جمهوری اسلامی** در سرمقاله خود نوشته: تناقض گویی گزارش نشان میدهد مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی قصد ندارد مستقل از آمریکا و سایر قدرت های استکباری اظهار نظر کند و به نظر می رسد آژانس ماموریت دارد با ارائه گزارش های مبهم، زمان بیشتری از ایران بگیرد تا بهانه ای در اختیار آمریکا و سه کشور اروپایی برای پافشاری بر ادامه تعلیق فعالیت های غنی سازی توسط ایران قرار دهد.

همبستگی با اشاره به گزارش مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی در صدر اخبار خود نوشته حالا زمان تصمیم است.

آفتاب یزد از قول یک نماینده مجلس نوشته است: گزارش برادعی زمینه را برای اقدام علیه ایران آماده می کند.

مرور روزنامه های تهران: 12 شهریور

شنبه 12 شهریور ۱۳۸۴ - 3 سپتامبر ۲۰۰۵

بی بی سی: همزمان با انتشار گزارش دبیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی، روزنامه های اولین روز هفته تهران از پاسخ دبیر شورای عالی امنیت ملی به این گزارش خبر داده و در مقالات خود نظرات موافق و مخالفی با سیاست اعلام شده اخیر هسته ای کشور اتخاذ کرده اند. گزارش هایی از توفان کاترینا با تکیه بر ناکارآمدی دولت جورج بوش از جمله دیگر گزارش های روزنامه های امروز است.

کیهان در صدر اخبار خود با عکس ها و گزارش هایی از توفان کاترینا از زبان رسانه های آمریکا نوشته است: بوش بی عرضه است. **جوان** و **جمهوری اسلامی** هم در گزارش های خود همین مفهوم را تکرار کرده اند.

آفتاب یزد انتشار گزارش محمد البرادعی مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی را درباره فعالیت های هسته ای ایران در صدر اخبار خود آورده و از قول مسئول تازه پرونده هسته ای ایران نوشته ایران برای بخش های سیاسی گزارش برادعی ارزشی قائل نیست.

به نوشته **خراسان**، علی لاریجانی، دبیر جدید شورای عالی امنیت ملی دیشب در گفتگو با سیمای جمهوری اسلامی ایران در خصوص گزارش دبیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی گفته است گزارش شامل چند فراز مثبت و منفی می شود و بدلیل همکاری بی سابقه و نزدیک ایران با آژانس، از نظر فنی و حقوقی بسیاری از اتهامات پیشین آژانس پاسخ داده شده است. بطور مثال در مورد مسایل پراکنده ای مثل یک معدن در بندرعباس یا سایر اتهامات تکراری فعالیت های بازرسی به نتیجه رسیده و اعلام شفافیت شده است.

جوان نوشته: دیپلمات های آمریکایی و انگلیسی مستقر در وین با طراحی سناریوی تازه ای فشار زیادی را جهت تغییر بندهایی از پیش نویس گزارش محمد البرادعی مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی وارد کرده اند تا با گره زدن پرونده ایران به موضوع شبکه قاچاق مواد و تجهیزات هسته ای و تکرار برخی اتهامات کهنه پرونده ایران را همچنان باز نگه دارند.

همبستگی در سرمقاله خود نوشته: بحران درگیری ایران و غرب از هر زمان دیگری خطرناک تر شده است هر دو طرف با اظهارات تند و تهدید آمیز خود انعطاف ناپذیر جلوه می کنند.

به نوشته **همبستگی** اگر پرونده هسته ای ایران در نخستین ماه های ریاست جمهوری احمدی نژاد به شورای امنیت برود این یک شکست برای دولت وی خواهد بود گرچه پارانش از سال ها قبل خواستار خروج ایران از معاهدات هسته ای و تداوم کار تاسیسات هسته ای و از جمله تاسیسات نطنز بوده اند.

همبستگی پرسیده: آیا مردم باز هم باید مانند 22 ماه گذشته تنش و هزینه های بحران به وجود آمده بین ایران و غرب را تحمل کنند و یا حاکمیت که اکنون یکدست شده است به سهولت می تواند درباره مهمترین چالش فراروی کشور تصمیم بگیرد و مردم را از بلاتکلیفی و سردرگمی درآورد. همزمان با واکنش اروپا نسبت به پرونده ایران و تهدید کشورهای اروپایی به ارجاع این پرونده به شورای امنیت سازمان ملل، به نوشته روزنامه های امروز علی لاریجانی در بازگشت از سفر هند ابراز امیدواری کرده که روابط دو کشور توسعه یابد.

شرق خبر داده که ایران و کره جنوبی مواضع خود را به هم نزدیک کرده اند و رییس جمهور جدید ایران مایل به دیداری از ستول است.

شرق نوشته علی لاریجانی در بازگشت از سفر هند در خصوص محتوای طرح ابتکاری رئیس جمهور که بناست در اجلاس نیویورک مطرح شود، گفته است در طرح احمدی نژاد هم تضمین های عینی که کشورهای دیگر برای فعالیت های صلح آمیز هسته ای ایران نیاز دارند، محقق می شود و هم فناوری هسته ای ایران که یک دستاورد ملی است.

به نوشته **شرق** آقای احمدی نژاد گفته: غربی ها می خواهند ما همواره در ریل آنها حرکت کنیم و دنباله رو آنها باشیم؛ برخی هم در داخل این امر را وحی منزل می پندارند. یعنی می خواهند تا ابد این فاصله را حفظ کنیم.

وی در زمانی که برنامه زمانی سفرش به نیویورک اعلام شده است گفته: ما نباید اقتباس کننده بازار مکاره و بی ریشه دنیا باشیم. باید این گفتمان تبیین شود، این قدر حرف نو و تازه برای دنیا داریم که دنیا مجذوب ما شود.

مرور هفته نامه های ایران: ۱۱ شهریور
جمعه ۱۱ شهریور ۱۳۸۴ - ۲ سپتامبر ۲۰۰۵

بی بی سی: رای عدم اعتماد مجلس به چهار وزیر پیشنهادی، احتمال بروز اختلاف بین نیروهای حاکم در دولت و مجلس، نگرانی از انتصاب استانداران دارای سابقه امنیتی و طرح مجلس برای لباس ملی مهمترین عناوین هفته نامه های چاپ تهران است.

رای منفی مجلس به چهار وزیر پیشنهادی دولت جدید بازتاب گسترده ای در هفته نامه ها داشته و هفته نامه ها آن را واقعه ای کم نظیر در طول حیات ۲۷ ساله جمهوری اسلامی ارزیابی کرده اند. رای ندادن مجلس به وزرای آموزش و پرورش، رفاه، نفت و تعاون که به نوشته **صدا** همکاران رئیس جمهور در شهرداری تهران بودند، دست رد مجلس هفتم به تیم اختصاصی آقای احمدی نژاد است. **امید جوان** نیز در عنوان اصلی خود به بررسی دلایل رای منفی مجلس به وزرای پیشنهادی پرداخته و نوشته: "تیم شهرداری که به همراه آقای احمدی نژاد به مجلس آمد دست خالی تر از دیگران از بهارستان (مجلس) به خانه رفت."

به نوشته **امید جوان**، در تاریخ جمهوری اسلامی سابقه ندارد که مجلس به چهار وزیر پیشنهادی رای اعتماد ندهد.

در مقابل نشریات نزدیک به دولت رای عدم اعتماد به برخی وزرا را حق مجلس دانسته اما به برخی از نمایندگان شاخص مجلس که در مخالفت با وزیران سخن گفتند هشدار داده اند مواظب گروه هایی باشند که درصدد ایجاد اختلاف بین دولت و مجلس هستند.

پرتو سخن در سرمقاله این هفته با نام بردن از حسن سبحانی، الیاس نادران و عماد افروغ که سخنان تندى علیه برخی وزرا ایراد کردند، نوشته: "این برادران هوشیارتر از آن هستند که صید چنین صیادانی شوند."

پرتو سخن به نمایندگانه مجلس توصیه کرده از ایجاد دعوای ساختگی و غیر حقیقی که سوی بدخواهان تعقیب می شود و ممکن است بعدها به چالش حقیقی دولت و مجلس بدل می شوند، خودداری کنند.

پروژه بدخواهان

یالنارات ارگان انصار حزب الله در عنوان اصلی خود بخشی از اصلاح طلبان را که خود را خط امامی می خوانند انتقاد کرده و آن را "پروژه جدید نفاق" خوانده است.

به نوشته ارگان انصار حزب الله، جریان نفاق جدید از رسانه ها و تربیون های مختلفی برخوردار است و قادر است در دراز مدت اذهان منحرف کرده و اطلاعات نادرست منتقل کنند.

یالنارات تاکید کرده از هیچ کوششی برای افشای نیروهای نفوذی که در هشت سال گذشته خود را خط امام جا زده بودند اما تمام تلاش خود را برای کم رنگ کردن اصول و ارزش های اسلامی به کار گرفتند، کوتاهی نخواهد کرد.

شما ارگان موئلفه نیز در یادداشتی اصلاح طلبان را متهم کرده که با نفوذ در میان نیروهای دولت جدید در صدد ایجاد تفرقه هستند.

نویسنده **شما** به طرفداران محمود احمدی نژاد توصیه کرده از تندروی بپرهیزند زیرا رفتار آنها به نام رئیس جمهور ثبت خواهد شد.

در عین حال اسدالله بادامچیان عضو ارشد موئلفه در یادداشتی هشدار داده که اگر دولت جدید نتواند شعارهای خود را اجرا کند دیگر بهانه ای نخواهد داشت و مردم در انتخابات آینده به دیگرانی رای خواهند داد که برای نظام مفیدتر می دانند.

شکاف نیروهای حاکم

صدا در سرمقاله این شماره پیش بینی کرده که انسجام ظاهری محافظه کاران دوام نخواهد آورد و مشکلات اجرایی دامنه اختلاف نظر ها را بیشتر خواهد کرد.

به عقیده سرمقاله نویس **صدا**، گسترش اختلافات ممکن است به فروپاشی ائتلاف ها فعلی و شکل گیری ائتلاف های جدید بینجامد.

به نوشته این نشریه، با شکل گیری دولت جدید بسیاری از محافظه کاران با جدایی از بدنه نیروهای جدید محافظه کاران از جمله گروه آبادگران یا گرایش های جدید ایجاد و هدایت خواهند کرد یا برای سال ها از سیاست کنار خواهند کشید.

استانداران امنیتی

راوی در سرمقاله این شماره از انتخاب مصطفی پورمحمدی معاون سابق وزارت اطلاعات به عنوان وزیر کشور ابراز نگرانی کرده و نوشته: "مدیران میانی کشور به خصوص آنها که در مراکز استان ها مستقر هستند از سرنوشت اداری و سیاسی استان خود بیمناکند."

سرمقاله نویسنده **راوی** وجود گرایش امنیتی در استانداری ها را مشکل زا توصیف کرده و نوشته: "استانداری که گرایش امنیتی دارد قادر نخواهد بود در فرایند فعالیت خود به تعاملی سازنده با سایر نیروها بپردازد."

به نوشته این نشریه، استاندارانی که دارای گرایش های امنیتی بوده اند در گذشته مجموعه تحت مدیریت خود را زمین گیر کرده اند.

الزام لباس ملی

در حالی که بحث لباس ملی در مجلس مطرح است **امید جوان** سخنان محمد تقی رهبر نماینده مجلس را در صفحه اول خود چاپ کرده و تیتراژ کرده: "طرح اخراج کارمند و دانشجو به خاطر نوع لباس." به گفته آقای رهبر، لباس هایی که در فروشگاه های عرضه می شوند در فرهنگ اسلامی و ایرانی ریشه ندارند و کسانی که این لباس ها را می پوشند عروسک های خیابانی بیش نیستند. این نماینده مجلس از الزامی شدن طرح لباس اسلامی در ادارات دولتی، دانشگاه ها و مدارس خیر داده و گفته دانشجویان برای ماندن در دانشگاه مجبورند شئونات را رعایت کنند. به گفته آقای رهبر در صورتی که دانشجویان دختر حجابشان را رعایت نکنند یا دانشجویان پسر آستین کوتاه بپوشند در پایان ترم نمره نخواهند گرفت یا اخراج خواهند شد.